

COL·LECCIÓ MASAVEU Sorolla

29.6.23 - 1.10.23

Museu Belles Arts València

GENERALITAT
VALENCIANA
Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

TOTS
A UNA
veu

A NY
SOROLLA

MUSEU
BELLES ARTS
VALENCIA

FUNDACIÓN MARÍA CRISTINA MASAVEU PETERSON

La Col·lecció Masaveu, propietat de la Corporació Masaveu i gestionada des de 2013 per la Fundació Maria Cristina Masaveu Peterson, és una de les col·leccions privades més importants d'Espanya. Es tracta d'un transcendent llegat que s'ha anat formant gràcies a la passió col·leccionista desenvolupada des de finals del segle XIX i, sobretot, a partir dels anys trenta del passat segle, per diverses generacions de la família Masaveu, empresaris d'origen català radicats a Astúries.

Un dels nuclis de major interès i rellevància de la col·lecció és el dedicat a la pintura espanyola del segle XIX, en el qual el conjunt d'obres del pintor valencià Joaquim Sorolla (1863-1923) brilla amb llum pròpia per la quantitat i qualitat de les peces que el componen. La Col·lecció Masaveu és, de fet, la col·lecció de caràcter privat amb major nombre d'quadres d'aquest artista, i la tercera en volum i importància a nivell mundial, només superada per la d'altres dues institucions: el Museu Sorolla i la Hispanic Society of America.

El conjunt el conformen quaranta-sis pintures realitzades entre 1882, quan Sorolla era un jove estudiant de 19 anys, i 1917, tres anys abans del final de la seua carrera com a pintor. Entre elles figuren algunes de les seues obres mestres indiscutibles, com *El mamador* (1894), *Cosint la vela* (1904), *La família de Rafael Errázuriz Urmeneta* (1905) i *La meua dona i les meues filles al jardí* (1910). Totes elles van ser adquirides gràcies a la iniciativa de Pedro Masaveu Peterson (1938-1993), principal col·leccionista de Sorolla a Espanya que va aconseguir també per a la seua col·lecció personal (hui Col·lecció Pedro Masaveu Peterson, pertanyent al Principat d'Astúries) altres tretze obres de l'artista, entre les quals es troben alguns quadres fonamentals, com *Transportant el raïm. Xàbia* (1900) i *Corrent per la platja. València* (1908).

Organitzada amb motiu de la celebració, en 2023, del centenari de la mort de Joaquim Sorolla, aquesta exposició reuneix la totalitat de les obres de Sorolla pertanyents a la Col·lecció Masaveu. S'articula en quatre seccions, en les quals les peces es mostren segons un discurs diacrònic, encara que no estrictament lineal, a través d'un atractiu i sorprenent sistema de muntatge basat en els cavallets de cristall ideats per l'arquitecta italo-brasilera Lina Bo Bardi que permeten visualitzar els reversos de les pintures, al mateix temps que fomenten la possibilitat d'establir relacions visuals entre els elements exposats. A més, tant les pintures en si mateixes com el discurs en el qual s'emmarquen les obres permeten apreciar l'evolució tècnica, cromàtica, lumínica i temàtica de qui seria, sens dubte, el més rotund i brillant representant de l'Espanya lluminosa, mediterrània i moderna.

Del període formatiu de Sorolla (1876-1889), que constitueix la primera secció d'aquesta mostra, conserva la Col·lecció Masaveu cinc obres que reflecteixen les seues arrels i evolució, realitzades amb una paleta en la qual predominen encara els tons foscos i de gamma baixa. Entre elles destaca especialment la pintura de gran format *La reina Mariana d'Àustria, còpia de Velázquez*, de 1884, que exemplifica la profunda impressió que va provocar en el valencià la pintura del mestre sevillà; *Últims sagraments. Carles V a Yuste*, de 1882, quadre de formació que dona prova dels seus inicis en la pintura d'història, i *El bes de Faust*, de 1887, obra de temàtica literària i caràcter mercantil realitzada durant la seua estada a Assís.

La reina Mariana d'Àustria. Còpia de Velázquez (detall), 1884
Oli sobre tela
Col·lecció Masaveu

En els seus anys de primera maduresa (1890-1899), dels quals s'exhibeixen ací huit magnífics exemples, s'aprecia com Sorolla va definint cada vegada més el seu propi llenguatge, vinculat a un naturalisme luminista, que comença a ser visible a partir de 1894 i que aconseguirà la seua màxima esplendor en la dècada següent. Pintures capdavanteres d'aquesta època són *El mamador*, obra mestra realitzada eixe mateix any, la delicada aquarel·la *Compte, no el despertes!*, de 1899, i estudis o pintures relacionades amb alguns dels seus majors èxits d'aquest període, com *El retorn de la pesca*, de cap a 1895, i la pintura ambientada a la platja del Cabanyal *Trista herència!*, de 1899, cim de la seua pintura d'aquesta etapa i del qual la col·lecció reuneix tres interessants estudis.

Estudi per a «Trista herència» (detall), 1899
Oli sobre tela
Col·lecció Masaveu

L'etapa de plenitud de l'artista (1900-1911) és la millor i més ben representada en la Col·lecció Masaveu, amb un total de vint-i-huit obres, de les quals bona part es van pintar o ambientar a València. El treball i el descans dels pescadors valencians, captat en diferents moments del dia i en diferents estacions de l'any, es recull en obres com *Platja de València*, de 1902, i *Cosint la vela*, de 1904; i les seues populars escenes de bany, en pintures com *Xiquets a la platja. Estudi per a «Estiu»*, de 1904, i *Nadadors. Xàbia*, de 1905. Totes aquestes obres mostren l'evolució que, durant aquests anys, anirà experimentant la producció de Sorolla a través de dues de les seues principals temàtiques.

Eixida del bany. Platja de València (detall), 1908
Oli sobre tela
Col·lecció Masaveu

Esment a part mereixen els retrats de la col·lecció, realitzats en la primera dècada de 1900, precisament la seua millor època en aquest gènere. *La família de Rafael Errázuriz Urmeneta*, de 1905, en el qual s'aprecia el deute velasquià, és un perfecte exemple de retrat elegant i de societat.

Mentrestant, obres com *L'actor francès Ernst Coquelin Cadet*, de 1906, i *La meua dona i les meues filles al jardí*, de 1910, són mostres destacades dels seus retrats a l'aire lliure.

La meua dona i les meues filles al jardí (detall), 1910
Olí sobre tela
Col·lecció Masaveu

Dels seus últims anys (1911-1919), que va dedicar en gran manera al magne projecte decoratiu *Visió d'Espanya* per a la Hispanic Society of America de Nova York, la col·lecció conserva quatre obres, dues d'elles vinculades precisament a l'esmentat projecte, en concret a les representacions dedicades al País Basc (*Pescadors de Lekeitio*, de 1912), i a Castella (*Vista de Toledo*, pintada un any després). D'altra banda, *Dansarines gregues*, de 1917, és una obra atípica en la producció de l'artista, i, per aquest fet, destaca dins de la col·lecció, al mateix temps que posa el colofó final, des del punt de vista cronològic, a tot el conjunt.

Vista de Toledo (detall), 1913
Oli sobre tela
Col·lecció Masaveu

Museu de Belles Arts de València
C/ Sant Pius V, 9
46010 València

museobellasartesvalencia.gva.es

fundacioncristinamasaveu.com

PORTADA

Xiquets a la platja. Estudi per a «Estiu» (detalle), 1904

Oli sobre tela

Col·lecció Masaveu

© de les fotografies:

Fundación María Cristina

Masaveu Peterson

Autor: Marcos Morilla

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

**TOTS
A UNA
veu**

**ANY
SOROLLA**

MUSEU
BELLES ARTS
VALÈNCIA

FUNDACIÓN
MARÍA CRISTINA
MASAVEU
PETERSON